Dobrovolnictví

NICM
národní informační
centrum pro mládež

Obsah publikace zpracoval tým Národního informačního centra pro mládež.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor. Sdělení nereprezentuje názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jeho obsahem.

Spolufinancováno z programu Evropské unie Erasmus+ a z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Obsah

Úvod 5

1. Co je dobrovolnictví 6

2. Co dobrovolnictví přináší dobrovolníkům 8

3. Dobrovolnictví v ČR 9

4. Jak se stát dobrovolníkem 13

5. Dobrovolnictví v zahraničí 15

6. Workcampy 16

7. Dlouhodobé projekty (Long-term volunteering) 19

8. Evropská dobrovolná služba (European Voluntary Service, EVS) 21

9. Jak zaznamenat dobrovolnickou práci, aby ji zaměstnavatelé vzali v úvahu 24

10. Další možnosti dobrovolnicví 29

11. Zajímavé odkazy 31

12. Adresář organizací 33

13. Použitá literatura a seznam dalších zdrojů k tématu dobrovolnictví 35

Úvod

Uvažuješ o tom stát se dobrovolníkem? Nebo jsi už někde dobrovolně pomáhal a rád bys v tom pokračoval? Ještě ne? Potom je nejvyšší čas začít! Následující stránky by ti měly pomoci se v oblasti dobrovolnictví lépe zorientovat a přiblížit ti možnosti, jak se zapojit do dobrovolnictví v České republice nebo v zahraničí.

Ze zkušenosti většiny dobrovolníků vyplývá, že dobrovolná práce rozhodně není jen práce, za kterou nedostaneš zaplaceno. Při dobrovolné práci člověk získá daleko trvalejší hodnoty, jako je dobrý pocit ze smysluplné práce, nové dovednosti a nezapomenutelné zážitky a zkušenosti. Tak neváhej a věnuj část svého času člověku, organizaci nebo místu, které to potřebuje. Možností je opravdu hodně!

1. Co je dobrovolnictví

Základní charakteristiky dobrovolnictví:

- To, co dobrovolník dělá, dělá z vlastní (dobré) vůle.
- Jeho dobrovolná činnost přináší užitek druhým lidem.
- Za svou činnost dobrovolník neočekává ani nedostává hmotnou odměnu.

Typy dobrovolnictví:

- **Formální dobrovolnictví** – tento typ dobrovolnictví je zaštítěn organizací nebo institucí a jeho podoba je většinou upravena i písemnou smlouvou. Je mnohem jasněji vymezeno než neformální dobrovolnictví a většinou je také míněno, když se mluví o dobrovolnictví obecně.

- **Neformální dobrovolnictví** – jakákoliv pomoc poskytnutá z vlastní vůle a bez nároku na mzdu. Například sousedská výpomoc.

- **Dobrovolnická služba** – mezi dobrovolnými činnostmi má specifické postavení. Je definována zákonem o dobrovolnické službě a vztahují se na ni výhody a úlevy poskytované státem. Více najdeš v samostatné kapitole o dobrovolnické službě.

Oblasti dobrovolnictví:

Oblastí, ve kterých můžeš působit jako dobrovolník, je celá řada.

- **Dobrovolnictví ve zdravotnictví** – dlouhodobé a pravidelné návštěvy pacientů, ale i jednorázové akce. Dobrovolníci se věnují individuálně jednomu pacientovi nebo pracují s celou skupinou pacientů.

- **Dobrovolnictví v sociálních službách** – dobrovolníci nenahrazují práci profesionálů ani neposkytují přímo sociální službu, ale vnášejí do vztahů s uživateli sociálních služeb (což jsou např. senioři, zdravotně postižení, drogově závislí, příslušníci národnostních menšin) moment přátelství a zkvalitňují individuální přístup ke klientům.

- **Dobrovolnictví v kultuře** – zahrnuje celou škálu činností a organizací, např. neprofesionální umělecké soubory a spolky, organizace kulturního a společenského dění kolem sebe, ochrana a revitalizace místních kulturních památek, opatrování kronik a tradic obcí.

- **Dobrovolnictví ve sportu** – nejrůznější činnosti nezbytné k zapojení do sportování – dobrovolní trenéři a cvičitelé, pořadatelství a organizování soutěží, doprava, údržba hřišť atd.

- **Dobrovolnictví v oblasti práce s dětmi a mládeží** – velmi široké téma, které přesahuje do všech ostatních oblastí (dětské a mládežnické spolky, volnočasové, sportovní, turistické a ekologické kroužky, tábory, doučování apod.).

- **Dobrovolnictví ve školní a univerzitní samosprávě** – aktivní podíl na životě školy.

- **Dobrovolnictví v ekologii** – dobrovolná péče o významné přírodní lokality, sázení stromů, péče o ohrožená zvířata, budování naučných stezek, strážní služba, ekologická výchova dětí a mládeže či osvěta široké veřejnosti.

- **Mezinárodní dobrovolnictví a rozvojová spolupráce** – krátkodobé (workcampy) nebo dlouhodobé pobyty dobrovolníků ve prospěch místní komunity (trvají většinou od 3 měsíců do 1 roku).

- **Dobrovolnictví při mimořádných událostech** – často zejména při živelních pohromách, haváriích či nákazách. Dobrovolnickou činnost koordinují organizace s celorepublikovou působností, např. Charita, Diakonie ČCE, ADRA, ČČK nebo Člověk v tísni, a spolky na místní úrovni.

- **Firemní dobrovolnictví** – firmy poskytují svým zaměstnancům čas a motivaci k dobrovolnické činnosti, hradí náklady na čas svých zaměstnanců, uznávají a oceňují jejich dobrovolnickou činnost, např. v rámci Mezinárodního dne firemního dobrovolnictví, tzv. Give & Gain Day, a také v souvislosti se společenskou odpovědností firem.

- **Komunitní dobrovolnictví** – je postaveno na jakékoliv činnosti prospěšné pro členy dané komunity. Může být do jisté míry samozřejmou součástí života, např. na venkově, nebo může být určitou strategií, jak se stát součástí komunity.

- **Dobrovolnictví v církevních a náboženských společnostech** – činnost na základě dobrovolnosti organizují různé církve a náboženské společnosti, zasahuje téměř do evropského pasu dovedností na **www.europass.cz**).

2. Co dobrovolnictví přináší dobrovolníkům

Důvodů, proč se lidé stávají dobrovolníky, je celá řada. Někteří chtějí být užiteční, jiní chtějí uplatnit své dovednosti a předávat zkušenosti, další chtějí nabídnout své přátelství nebo získat nové zkušenosti atd. Ačkoliv tedy dobrovolníci nedostávají za svou práci žádnou finanční odměnu, přináší jim tato činnost např.:

- **nové kompetence** – komunikační, jazykové, manažerské, kreativní… (příklad zaznamenání těchto dovedností do Europass – životopisu najdeš v kapitole 9)
- **osobní rozvoj** – osobní a profesionální růst
- příležitost využít a rozvinout své stávající kompetence
- **odbornou praxi**, kterou si můžeš zahrnout do životopisu a která ti může pomoci při hledání zaměstnání (tipy na vyplnění kolonky Pracovní zkušenosti v životopise Europass najdeš v kapitole 9)
- uvědomění si vlastní hodnoty, rozvoj sebevědomí, zodpovědnosti a samostatnosti
- **respekt a úctu** k rozdílnostem mezi lidmi
- možnost vyzkoušet si **nové výzvy**
- **radost** z toho, že člověk pomáhá svému okolí
- **nové přátele**
- zázemí pro realizaci vlastních nápadů a projektů
- **zkušenosti** v reálném životě
- uvědomění si toho, že je možné ovlivňovat a **zlepšovat svět** kolem sebe

Organizace si váží činnosti svých dobrovolníků, a proto se také snaží jejich činnost ohodnotit různými vhodnými způsoby podle svých možností. Nabízejí jim např. možnost účastnit se školení a seminářů, pořádají pro ně společné výlety, zapůjčují jim materiály, odbornou literaturu, vystavují jim potvrzení o praxi. Dobrovolnická centra (str. 8) navíc vydávají i certifikát o výkonu dobrovolnické služby. Jakýkoliv doklad o absolvované stáži či jiné dobrovolné činnosti ti pomůže při hledání zaměstnání. Přiložíš si ho k životopisu nebo do svého osobního portfolia, kterým prokazuješ to, co umíš (např. do evropského pasu dovedností).

3. Dobrovolnictví v ČR

Dobrovolnická služba

Dobrovolnická služba je specifická forma dobrovolnictví upravená **zákonem o dobrovolnické službě** (zákon č. 198/2002 Sb., který byl novelizován zákonem č. 86/2014 Sb.), na kterou se vztahují **výhody a úlevy** poskytované státem (dobrovolník má např. smluvně zaručené postavení, je pojištěn proti škodám na zdraví a na majetku, organizace mu může hradit cestovní výdaje, ubytování, stravu, dobrovolníkovi může být při splnění zákonem stanovených podmínek státem hrazeno zdravotní pojištění po dobu výkonu služby).

V rámci dobrovolnické služby musí být **dobrovolník starší 15 let** a musí s organizací podepsat **smlouvu o dobrovolné činnosti** v jedné z oblastí zmíněných v zákoně. Dobrovolnickou službu je nutné vykonávat u **akreditované organizace**. Aktuální adresář akreditovaných organizací najdeš na webu Ministerstva vnitra (**www.mvcr.cz**). Další podrobnosti o dobrovolnické službě najdeš na **www.mvcr.cz/dobrovolnicka-sluzba.aspx**.

Zákon o dobrovolnické službě však upravuje pouze podmínky **pro státem podporované dobrovolnictví dle specifických pravidel**, a nikoliv podmínky dobrovolné činnosti obecně. Pokud organizace nemá o podporu ze strany státu v akreditovaném režimu zájem, **není nutné** podmínky tohoto zákona splňovat.

Dobrovolnická centra

Za vznikem dobrovolnického centra stojí většinou organizace, která realizuje konkrétní dobrovolnický program **zaměřený na určitou cílovou skupinu** (např. děti, mládež, senioři, pacienti, nezaměstnaní) **nebo určitý typ organizace** (např. kojenecký ústav, mateřské centrum, nemocnice, léčebna dlouhodobě nemocných, hospic, domov seniorů). V průběhu dalších let pak tato organizace získává zkušenosti s prací s dobrovolníky, vyhledává pro ně nové programy a aktivity a poskytuje podporu dalším organizacím ve svém regionu.

Nejdelší tradici má v České republice **HESTIA – Národní dobrovolnické centrum, Metodicky vzdělávací centrum**. Jeho hlavním posláním je propagace, rozvoj a podpora dobrovolnictví v celé České republice. V souladu s tím realizuje řadu projektů zaměřených na rozvoj dobrovolnictví v různých typech organizací. Má vlastní dobrovolnické programy (např. Program Pět P, Program 3G – Tři generace) a snaží se zviditelnit přínos dobrovolníků jak v médiích, tak jejich oceňováním dobrovolnickou cenou Křesadlo.

HESTIA – Národní dobrovolnické centrum, Metodicky vzdělávací centrum
Adresa: Na Poříčí 1041/12 (palác YMCA), Praha 1, 110 00
Telefon: 224 872 075; mobilní telefon: 724 775 853
E-mail: info@hest.cz; web: **www.hest.cz**; facebook: HESTIA – čiň dobro volně

V současné době funguje v ČR celá řada dalších dobrovolnických center:

- **Dobrovolnické centrum 67 v Brně** → **www.dc67.cz**
- **Dobrovolnická centra ADRA v 11 městech po celé ČR** → **www.adra.cz/dobrovolnictvi**
- **Dobrovolnická centra Charity ČR** → **www.charita.cz**
- **Dobrovolnické centrum Kladno** → **www.dckladno.cz**
- **Dobrovolnické centrum Prachatice – KreBul** → **www.krebul.cz/dobrovolnicke-centrum**
- **Dobrovolnické centrum Slezské diakonie** → **www.slezskadiakonie.cz/projekty/dobrovolnictvi**
- **Dobrovolnické centrum Ústí nad Labem** → **www.dcul.cz**
- **Adorea – dobrovolnické centrum Vsetín** → **www.adorea.cz**
- **JIKA – Olomoucké dobrovolnické centrum** → **www.jikadobrovol.cz**
- **Ratolest Brno – dobrovolnické centrum** → **www.ratolest.cz/dobrovolnicke-centrum**
- **TOTEM – Regionální dobrovolnické centrum v Plzni** → **www.totemplzen.cz**

Kromě dobrovolnických center zapojuje dobrovolníky do své činnosti mnoho dalších organizací. Zde najdeš některé z nich:

Podpora lidí s mentálním nebo zdravotním postižením

- **Asistence o.p.s.** – pomoc osobám s tělesným a kombinovaným postižením → **www.asistence.org**
- **Národní ústav pro autismus, z.ú. – dříve APLA Praha** → **www.praha.apla.cz**
- **Fosa o.p.s.** – pomoc dospělým lidem s mentálním postižením → **www.fosaops.org**
- **Otevřená OKNA, z.ú.** – podpora osob se zdravotním postižením, rodin a seniorů → **www.okenko.eu**
- **Pohoda o.p.s.** – společnost pro normální život lidí s postižením → **www.pohoda-help.cz**
- **Slunečnice o.s.** – pomoc lidem s mentálním a zdravotním postižením → **www.slundecin.org**
- **Společnost DUHA, z.ú.** – sociální služby pro osoby s mentálním znevýhodněním – dobrovolnictví v chráněném bydlení → **www.spolecnostduha.cz**

Podpora lidí s těžkým onemocněním a při hospitalizaci

- **Amélie** – psychosociální pomoc pro onkologicky nemocné a jejich blízké v Praze, Olomouci a Středočeském kraji → www.amelie-zs.cz
- **Anabell z.s.** – pomoc a podpora osobám s poruchami příjmu potravy → www.anabell.cz
- **Dobrovolnické centrum ve Fakultní nemocnici v Motole v Praze** → www.dcmotol.cz/cs
- **Lékořice** – dobrovolnická centra v pražských nemocnicích → www.lekorice.com/dobrovolnicka-centra

Podpora dětí a rodin v náhradní rodinné péči

- **Amalthea** – dobrovolnictví v Centru náhradní rodinné péče a dobrovolníci pro ohrožené rodiny → www.amalthea.pardubice.cz
- **Středisko náhradní rodinné péče** → www.nahradnirodina.cz

Podpora sociálně znevýhodněných

- **Centrom o.s.** – pomoc jednotlivcům a rodinám s dětmi žijícím v sociálně vylouče-ných, převážně romských, komunitách → www.centrom.cz
- **Jahoda o.p.s.** – dobrovolnictví v nízkoprahovém klubu pro děti nebo pro mládež, volnočasové aktivity pro mladé, pomoc s přípravou akcí → www.jahoda.cz
- **Neposeda o.s.** – pomoc rodinám, dospívajícím a komunitě → www.neposeda.org
- **Nová škola o.p.s.** – vzdělávací aktivity pro sociálně znevýhodněné děti a mládež → www.novaskolaops.cz
- **Palaestra – sdružení pro mimoškolní sportovní aktivity** → www.palaestra.ecn.cz
- **Poradna pro občanství, občanská a lidská práva** → www.poradna-prava.cz
- **Proxima Sociale o.p.s.** – dobrovolnictví v projektech Občanská poradna, Azylový byt a Nízkoprahové sociální služby → www.proximasociale.cz

Podpora migrantů

- **Centrum pro integraci cizinců** → www.cicpraha.org
- **InBáze** – pomoc migrantům a jejich rodinám → www.inbaze.cz
- **Meta o.p.s.** – společnost pro příležitosti mladých migrantů → www.meta-ops.cz
- **Organizace pro pomoc uprchlíkům** → www.opu.cz
- **Poradna pro integraci** → www.p-p-i.cz
- **Poradna pro občanství, občanská a lidská práva** → www.poradna-prava.cz
- **SOZE – sdružení občanů zabývajících se emigranty** → www.soze.cz

Podpora lidí se závislostí

- **Arkáda – sociálně psychologické centrum** – dobrovolnictví v programu Pět P → www.arkadacentrum.cz
- **P-centrum** – prevence, péče o rodinu s dětmi, poradenství, léčba a doléčování závislostí → www.p-centrum.cz

Ekologie

- **Ekodomov** → www.ekodomov.cz
- **Hnutí Brontosaurus** → www.brontosaurus.cz
- **Hnutí Duha** → www.hnutiduha.cz

Volnočasové aktivity

Jedná se zejména o organizace sdružené v České radě dětí a mládeže, kterých je více než 100 a dohromady pracují s více než 200 tisíci mladými lidmi. Jejich seznam s kontakty nalezneš na www.crdm.cz. Jsou mezi nimi například: Junák – český skaut, Pionýr, Asociace turistických oddílů mládeže, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Mnohé z nich pracují s dobrovolníky, které si samy vychovaly z mladších členů, ale přijímají i nové dobrovolné pomocníky zvenku. Zkus zkontaktovat třeba tyto:

- **Duha – sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi** → www.duha.cz
- **Hodina H** → www.hodinah.cz
- **Inex – sdružení dobrovolných aktivit** → www.inexsda.cz
- **YMCA – Živá rodina** → www.zr.ymca.cz

Kromě nich funguje řada místních spolků, např.:

- **Nová Trojka** – rodinné a kulturní centrum → www.nova-trojka.cz
- **Tmelník** – místo pro mladé → www.tmelnik.cz

4. Jak se stát dobrovolníkem

Chceš se stát dobrovolníkem, ale není ti zcela jasné, co všechno pro to musíš udělat? Následujících pět kroků ti může cestu k dobrovolnictví usnadnit.

A/ Nejdřív si odpověz na tyto otázky:

Proč chci pomáhat? **Co** očekávám? **Jak často** chci pomáhat? **Kde** chci pomáhat – v ČR, nebo v zahraničí? **Kolik času** mohu věnovat? **Co** umím, co mohu nabídnout? **V jaké oblasti** chci pomáhat? **Jakou činnost** chci dělat?

Odpovědi ti pomohou si ujasnit, kde a jak pomáhat. Pokud se chceš zapojit do dobrovolnického projektu v zahraničí, podívej se do kapitol 5–8 a také na zajímavé odkazy na databáze zahraničních projektů a na organizace, které je nabízejí. Tyto informace najdeš na konci publikace.

B/ Vyber si organizaci

Nemalou nabídku organizací, které s dobrovolníky spolupracují a vyhledávají je nebo dobrovolnickou službu zprostředkovávají, nalezneš samozřejmě **na internetu**. Můžeš také zkusit vyhledat nejbližší **dobrovolnické centrum** a od něj se nechat nasměrovat do konkrétní organizace či projektu. Výběr ti ulehčí také **seznam organizací a odkazů** v této publikaci. Podívej se do databáze **www.kamchodit.cz**. Také stačí zajít do spolku, organizace či instituce ve svém městě a zeptat se osobně, jestli potřebují či chtějí dobrovolníka anebo jaké mohou nabídnout možnosti pro dobrovolnictví. Zajímavým zdrojem může být i každoročně pořádaný veletrh neziskovek **www.ngomarket.cz** (pořádá ho Forum 2000). A **nezapomeň se také zeptat na osobní zkušenosti** kamarádů, spolužáků a příbuzných.

C/ Kontaktuj organizaci

Buď sám aktivní – telefonuj, posílej e-maily, přijď se podívat na nějakou akci, kterou organizace pořádá. Neboj se nabídnout své služby i v případě, že organizace dobrovolníky momentálně nehledá, mohou si na tebe vzít kontakt a oslovit tě později. Domluv si schůzku. V každé organizaci, která chce s dobrovolníky pracovat, bude určitě někdo, s kým můžeš možnosti dobrovolnictví probrat a naplánovat. Neměj obavy a zeptej se na vše, co tě zajímá.

D/ Připrav se ke startu

V organizaci tě seznámí s dalšími dobrovolníky, popřípadě zaměstnanci, s posláním a chodem vůbec, pravděpodobně podstoupíš i odborné školení. Možná dostaneš do začátku i nějakého průvodce či mentora. Pokud budeš vykonávat dobrovolnickou službu, bude postup trochu jiný. Zástupci vysílající a přijímající organizace s tebou uzavřou písemnou smlouvu.

E/ Start!

Vítej mezi dobrovolníky.

Tip: Pokud se nechceš hned zapojit do činnosti jedné organizace, ale láká tě vyzkoušet různé možnosti, můžeš si vybrat a zapojit se do řady tradičních, celorepublikových a nárazových dobrovolnických příležitostí, např.:

- www.72hodin.cz **– 72 hodin** (pro lidi, přírodu a místo, kde žiješ)
- www.uklidmecesko.cz **– Uklidme Česko**
- www.nocvenku.cz **– Noc venku**
- www.potravinypomahaji.cz **– Národní potravinová sbírka**
- www.brontosaurus.cz **– Hnutí Brontosaurus** – (příroda i památky – víkendovky / letní akce)

Možnost zapojit se jako dobrovolník nabízejí také různé festivaly a sportovní akce, např.:

- www.runczech.com – běžecké závody **RunCzech**
- www.pohadka.cz **– Festival Jičín – město pohádky**
- www.jedensvet.cz – festival dokumentárních filmů o lidských právech **Jeden svět** (Člověk v tísni o.p.s.)

5. Dobrovolnictví v zahraničí

Dobrovolnické programy a projekty v zahraničí umožňují dobrovolníkům věnovat čas smysluplné práci, ale také získat **osobní zkušenost se životem v cizí zemi** – dobrovolník se seznámí s jinou kulturou, může navázat přátelství a kontakty s lidmi z celého světa, cestovat a zlepšit si své jazykové dovednosti.

Jako dobrovolník můžeš pracovat téměř **kdekoliv po světě**, kde existuje organizace, která tě přijme do svého projektu. Existují programy pořádané Evropskou unií v zemích EU i v ostatních částech světa, dobrovolnické projekty v USA, Kanadě či Rusku. Speciální programy probíhají také v afrických zemích, Indii či Mongolsku. Na projekt můžeš vyrazit téměř **kdykoliv**. Krátkodobé projekty (dva až tři týdny) probíhají často v době letních prázdnin, dlouhodobé projekty (3 až 24 měsíců) po celý rok. Jednou z forem dobrovolnictví v zahraničí je i Evropská dobrovolná služba, které je věnována kapitola 8. Většina zahraničních projektů je určena pro zájemce starší 18 let, ale na některé se mohou hlásit i mladší zájemci (od 16 let). Ve většině zemí ti bude stačit k dorozumění se v projektu **angličtina**, ale znalost jazyka země, do které jedeš, může být velkou výhodou. Stejně tak **odborné znalosti a zkušenosti**, ty však mohou být u některých programů i podmínkou. Zapojit se můžeš jako dobrovolník do projektů **v mnoha různých oborech**. Nejčastěji jde o činnost v sociální oblasti, v oblasti péče o životní prostředí nebo kultury. Vždy se však jedná o práci pro neziskovou nebo státní organizaci.

Dobrovolnický program nebo projekt si můžeš **vyhledat sám nebo ti s jeho zajištěním může pomoci agentura nebo organizace, která se na tyto projekty zaměřuje**. Ta tě ve spolupráci se zahraniční partnerskou organizací umístí na projekt podle tvých požadavků a pomůže vyřídit formality související s pobytem v zahraničí. U náročnějších pobytů (např. do vzdálených zemí) ti poskytne zaškolení, informace o nutném očkování apod.

Více informací o různých typech dobrovolnických projektů v zahraničí najdeš v kapitole 6, 7 a 8.

6. Workcampy

Workcampy patří mezi krátkodobé projekty. Jedná se zpravidla **o dvou- až třítýdenní akci,** na kterou se sjede pěti- až dvacetičlenná skupina mladých lidí z celého světa. Ti společně pracují na dobročinném projektu a společně tráví i volný čas. Dobrovolníci obvykle pracují zhruba 5 až 6 hodin denně a 1 až 2 dny v týdnu mají volno.

Pracovní zaměření workcampů je **široké** – od ekologického (výsadba stromů či práce na farmách) přes práce v sociální sféře (pomoc postiženým lidem nebo práce s dětmi z uprchlických táborů) až po uměleckou a kulturní činnost (organizace filmových, divadelních nebo hudebních festivalů). Můžete se také podílet na záchraně architektonických památek, provádět archeologické práce nebo vyučovat cizí jazyky. Ve všech případech se však jedná o veřejně prospěšnou činnost, která má pomoci místní komunitě nebo přispět k oživení dané lokality. Workcampy ale nejsou jen o práci – dostatek prostoru v programu mají i výlety, sport a zábava.

Základní pravidla

Nejčastěji se na workcampu setkáš s dobrovolníky mezi 18 a 26 lety, ale vyjet mohou mladší i starší zájemci. Doporučuje se alespoň komunikativní znalost angličtiny, která bývá nejčastějším dorozumívacím jazykem. Úroveň svých jazykových dovedností si můžeš zjistit na **www.evropskejazykoveportfolio.cz** formou sebehodnocení. Na workcampy mohou být většinou přijati pouze 2 dobrovolníci z jedné země, ale pokud s tím bude souhlasit pořádající organizace, můžeš vyjet na projekt společně s kamarádem.

Výběr konkrétního workcampu pak záleží vždy na tobě. Nejvíce jich probíhá v době letních prázdnin, některé se ale konají i během roku. Konají se po celém světě – můžeš si tedy vybrat z projektů v Evropě nebo se vypravit do vzdálenějších zemí, jako jsou např. Ghana, Mexiko, Nepál nebo Tchaj-wan. Mezinárodní atmosféru workcampu však můžeš zažít i v České republice.

Jak to probíhá

Ubytování na workcampech je často velmi jednoduché a je zajištěno hostitelskou organizací. Je možné, že s sebou budeš potřebovat spacák a karimatku. Všichni účastníci spí většinou pohromadě v prostorách školy nebo tělocvičny. Můžeš ale být ubytován také třeba v hostelu. Zkrátka na místech, které má místní organizace možnost zajistit.

Jídlo si ve většině případů dobrovolníci připravují sami. Nakupuje se ze společného rozpočtu, který spravuje vedoucí workcampu, a u vaření se střídají skupinky, které vaří i pro ostatní. Každý může při této příležitosti prezentovat kromě svého kuchařského umění i národní kuchyni své země. Jídelníček bývá velmi pestrý.

Ve volném čase se budeš moci lépe seznámit s dalšími lidmi a okolím. Pořádají se výlety a exkurze po místních zajímavostech nebo se všichni věnují sportovním soutěžím či kulturním aktivitám. O náplni volného času rozhodují všichni společně s **vedoucím workcampu** (campleader), který dává návrhy aktivit. Campleader se obecně stará o hladký průběh dobrovolnického projektu a vede skupinku dobrovolníků. Zprostředkovává také kontakt mezi účastníky a místní pořádající organizací. Vyskytne-li se nějaký problém, můžeš se obrátit právě na něj.

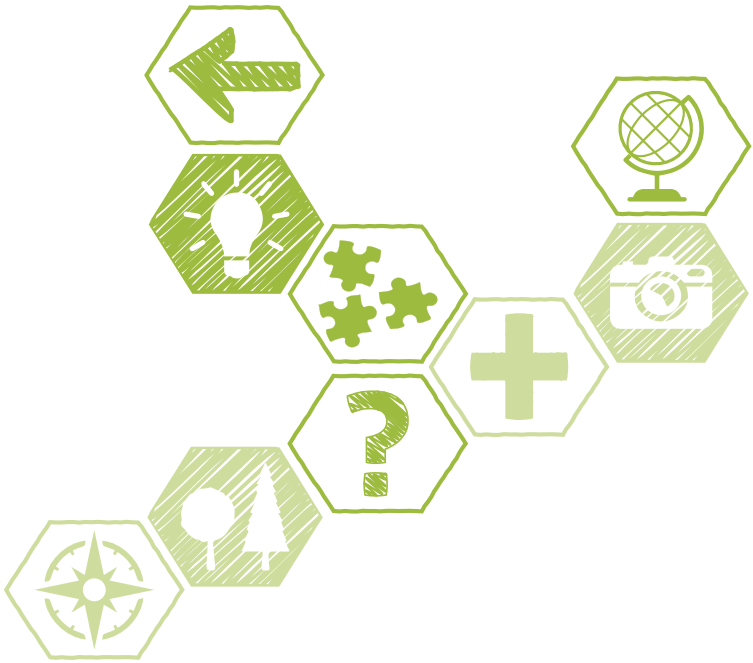

Jak se zúčastnit

Stačí si vybrat jednu z organizací, které vysílají dobrovolníky na zahraniční workcampy, a v její databázi vyhledat projekt, který ti bude svou náplní a místem konání nejvíce vyhovovat. Na workcamp se zpravidla zaregistruješ **vyplněním přihlášky** (v angličtině) a **zaplacením účastnického poplatku**, který se pohybuje ve výši cca **1 500–2 500 Kč**. Sám si pak ještě budeš muset zaplatit **pojištění**, zajistit si **dopravu** na místo konání a zařídit si **vízum**, pokud pojedeš do země, kde je potřeba. V případě, že se účastníš workcampu poprvé nebo pojedeš do vzdálené země, bude nutné, abys před odjezdem absolvoval školení organizované vysílající organizací. Na něm se dozvíš podrobnosti o workcampu, cílové zemi nebo o soužití s lidmi z jiných kultur.

Tip: Pokud chceš jet na workcamp v létě, začni hledat vhodný projekt už na přelomu března a dubna, kdy je v nabídce nejvíce projektů.

Workcampy v ČR

Pokud budeš ve vybírání vhodného projektu finančně omezen, můžeš se zúčastnit workcampu pořádaného v ČR. Zaplatíš za něj **nižší poplatek** (okolo 1 000 Kč), nebudeš se muset daleko dopravovat, a přesto se zde setkáš s mezinárodní komunitou a budeš mít možnost mluvit cizím jazykem (nejčastěji angličtinou), pomůžeš místní komunitě, získáš zkušenosti a budeš mít dobrý pocit ze sebe sama.

Přehled českých organizací vysílajících na workcampy v ČR i v zahraničí:

- **DUHA – sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi** → www.trochujinak.cz
- **INEX – sdružení dobrovolných aktivit** → www.inexsda.cz
- **Tamjdem** → www.tamjdem.cz

7. Dlouhodobé projekty (Long-term volunteering)

Dlouhodobé projekty **nejsou samostatným dobrovolnickým programem**, ale spíše souhrnným názvem pro dobrovolnické příležitosti, které probíhají po celém světě a mohou trvat **3 měsíce až 2 roky**. Zahrnují širokou škálu různých dobrovolných aktivit – můžeš např. stavět školu v Africe nebo se zapojit do ochrany mořských želv v Asii. Jedná se o dlouhodobější spolupráci s místní komunitou a místní neziskovou organizací na řešení určitého problému. Pracovní činnost dobrovolníka je v porovnání s krátkodobými druhy dobrovolnických programů více specializovaná, a na dobrovolníka jsou proto kladeny i vyšší požadavky. U všech projektů se předpokládá zájem uchazeče o danou problematiku a někdy i předchozí zkušenosti ve zvoleném oboru.

Základní pravidla

Dlouhodobé projekty jsou určeny **pro všechny zájemce od 18 let**. Hlavním předpokladem je **znalost komunikačního jazyka** nebo přímo jazyka země, kde projekt probíhá. Pokud místní jazyk neovládáš a přijímající organizace od tebe nepožaduje jeho znalost, budeš mít během pobytu mnoho příležitostí se jej naučit. Dlouhodobé projekty se konají **po celém světě**. Můžeš se zúčastnit projektu v Evropě nebo poznat život zblízka i v zemích, do kterých by ses za běžných okolností pravděpodobně nedostal, např. Indie, Uganda, Nepál. Většina dlouhodobých projektů bývá určena pro jednotlivce, a proto jsou i praktické záležitosti řešeny individuálně. Obecně ale platí, že **stravu i ubytování** zajišťuje přijímající organizace dobrovolníkovi zdarma.

Zaměření projektů

Pracovní náplň projektů je podobně jako u dalších dobrovolnických programů **velmi rozmanitá**. Můžeš se podílet na projektu s ekologickým či kulturním zaměřením nebo se zaměřením na sociální nebo výchovná a vzdělávací témata. Dobrovolníci se mohou zapojit i do humanitární nebo rozvojové pomoci, která je však často psychicky i fyzicky náročná. Vyžaduje od účastníka programu schopnost rychle se zorientovat v novém prostředí a v obtížných podmínkách poskytovat pomoc ostatním.

Při výběru zaměření projektu je třeba vzít v potaz, že se touto aktivitou budeš zabývat po celou dobu pobytu. Mnohdy je nutné pracovat v náročných podmínkách a práce navíc nemusí odpovídat tvému očekávání. Někdy se může i zásadně lišit od popisu, který poskytla hostitelská organizace. I s tím je třeba počítat. Práce na dlouhodobém projektu se na druhou stranu může v průběhu času měnit a vyvíjet. Po krátkém obeznámení budeš schopen sám na tyto výzvy reagovat a přizpůsobit tomu i svou činnost. Práce na dlouhodobých projektech **je obecně více nezávislá a ponechává více prostoru k realizaci vlastních nápadů, a tím i k rozvoji kompetencí**.

Jak se zúčastnit

Ještě než si vybereš projekt, na který se chceš přihlásit, zjisti si o něm **co nejvíce informací**. Základní informace ti poskytne vysílající organizace, podrobnosti najdeš i na webových stránkách zahraniční přijímající organizace. Na základě těchto informací se rozhodni, co bys chtěl dělat, případně do jaké části světa jet.

Při podávání přihlášky (v angličtině) je většinou potřeba zaplatit **účastnický poplatek** (cca 2 000–3 000 Kč) a odevzdat svůj **životopis a motivační dopis**, ve kterém krátce shrneš své předpoklady pro danou činnost a zkušenosti v oboru. Životopis a motivační dopis si můžeš zdarma vyplnit na www.europass.cz. Je nutné se přihlásit včas, neboť vyřízení všech náležitostí bývá někdy zdlouhavé a navíc tě před odjezdem čeká školení, u některých projektů třeba i roční příprava. Před odjezdem si také budeš muset vyřídit **pojištění** a do některých zemí budeš potřebovat i **vízum** a **očkování**. Jakých zemí se to týká, zjistíš na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR www.mzv.cz, kde nalezneš i aktuální informace o bezpečnostní situaci v jednotlivých zemích. Náklady na tyto formality, stejně jako **dopravu**, si budeš muset uhradit sám.

České organizace vysílající na dlouhodobé projekty:

- **Brontosauři v Himálajích** → www.brontosaurivhimalajich.cz
- **DUHA – sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi** → www.trochujinak.cz
- **INEX – sdružení dobrovolných aktivit** → www.inexsda.cz
- **SADBA – Salesiánská asociace Dona Boska** → www.sadba.org
- **TANDEM – Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže** → www.tandem-org.cz
- **YMCA** → www.ymca.cz

8. Evropská dobrovolná služba (European Voluntary Service, EVS)

Evropská dobrovolná služba (EDS) je specifickým typem dlouhodobého dobrovolnictví. Je **součástí evropského programu Erasmus+** (www.naerasmusplus.cz) a jejím cílem je **podpořit u mladých lidí rozvoj klíčových kompetencí** (jazykových, sociálních, občanských apod.) prostřednictvím neformálního učení, a to za minimálních finančních nákladů na straně dobrovolníků.

Základní pravidla

EDS dobrovolníkem se může stát každý mladý člověk ve věku **17–30 let** (výjimečně od 16 let), který má trvalé bydliště v ČR nebo v jiné (partnerské) zemi, která je do programu zařazena. Programu EDS se mohou zúčastnit také mladí lidé s omezenými příležitostmi či handicapem. Délka trvání EDS aktivit se pohybuje od 2 do 12 měsíců. V případě, že se projektu účastní alespoň 10 dobrovolníků nebo dobrovolníci s omezenými příležitostmi, mohou EDS aktivity trvat **od 2 týdnů do 2 měsíců**. EDS projektu se však můžeš (ve většině případů) zúčastnit pouze jednou.

Projekty mohou probíhat **v zemích EU, v tzv. programových zemích mimo EU** (např. Island, Turecko) **nebo v tzv. partnerských zemích** (např. Gruzie, Srbsko). **Projekty pokrývají celou škálu témat** – od ekologie přes sociální práci a práci s mládeží po práci se seniory, prostě téměř všechno, co tě jen napadne. Základem každého EDS projektu je oboustranně dobře fungující partnerství mezi akreditovanou vysílající a hostitelskou organizací a dobrovolníkem. Je důležité, aby schopnosti a dovednosti dobrovolníka odpovídaly požadavkům projektu. Před zahájením EDS pak všichni partneři podepisují smlouvu, která stanoví role, povinnosti a práva všech účastníků.

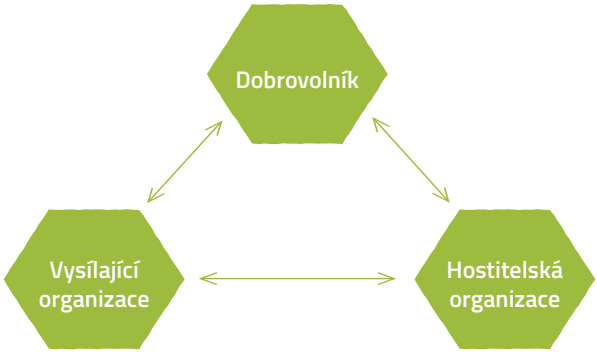

Vysílající organizace má na starosti přípravu a podporu dobrovolníků před EDS aktivitami, během nich i po nich. Pomáhá s financováním cestovních nákladů (6 pásem podle online kalkulátoru), organizační i individuální podporou (kapesné), jazykovou podporou, speciálními potřebami pro účast mladých lidí s postižením a mimořádnými náklady. Zároveň pomáhá dobrovolníkovi s výběrem vhodného hostitelského projektu, se zajištěním cesty a pojištění, případně s vyřízením víz.

Hostitelská organizace připravuje pro dobrovolníka program činností, zajišťuje pro něj ubytování a stravování a poskytuje mu podporu v průběhu trvání jeho aktivit, zejména co se týče jazykové, osobní a administrativní podpory.

Jazyková podpora je dobrovolníkovi poskytnuta buď formou online kurzu, nebo formou klasického jazykového kurzu. Hostitelská organizace by se měla snažit o co největší rozvoj dobrovolníka a jeho kompetencí. Osobní podporu zajišťuje dobrovolníkovi tzv. **mentor**, který mu pomáhá začlenit se do místní komunity. Zároveň se na něj dobrovolník může obracet s osobními problémy nebo s problémy, které souvisejí s jeho EDS aktivitami.

Jak se zúčastnit

Je důležité najít si v ČR **vysílající organizaci** – např. v databázi akreditovaných EDS organizací na **www.europa.eu/youth/volunteering/evs-organisation**.

Ve vyhledávacím formuláři zadej:

- *Organisation country: Czech Republic*
- *EVS accreditation type: Sending organisation*

Ze seznamu vysílajících organizací si vyber tu, která působí ve tvém městě či alespoň kraji. Napiš na kontaktní e-mail vysílající organizace a s koordinátorem EDS se domluv, za jakých podmínek bude probíhat vaše spolupráce při přípravě na EDS. Stejným způsobem si můžeš **najít zahraniční hostitelskou organizaci**, ve které chceš EDS vykonávat. V databázi můžeš vyhledávat podle země nebo tématu.

Ve vyhledávacím formuláři si zadej:

- *EVS accreditation type: Receiving organisation*

Tip: Aktuální nabídku EDS projektů, do kterých organizace hledají dobrovolníky, najdeš na **www.europa.eu/youth/volunteering/project**.

Dobře si rozmysli typ činnosti, které se chceš během EDS věnovat, a pokus se podle něj vyhledat vhodnou hostitelskou organizaci. Na EDS strávíš až 1 rok života, a tak je důležité, abys vykonával činnost, která tě bude bavit. Máš-li už jasno, zašli hostitelské organizaci na kontaktní e-mail svůj **životopis a motivační dopis v angličtině** (na něm si dej záležet, podle něj si organizace dobrovolníka vybírá) nebo do organizace přímo zavolej. Dohodneš-li se s hostitelskou organizací na uskutečnění projektu, oznam to koordinátorovi vysílající organizace. Organizace poté podají **žádost o grant** k národní agentuře k jedné ze tří uzávěrek v průběhu kalendářního roku. Termíny pro předkládání žádostí jsou každoročně vypisovány v období února, dubna a října. Když bude žádost schválena, můžeš vyjet. Počítej však s tím, že celý proces od okamžiku, kdy se rozhodneš vyjet, až do odjezdu zpět může trvat třeba 8 měsíců. Tento proces může být i kratší, a to v případě, že některé organizaci dobrovolník nepřijel a narychlo hledá náhradu. To jsou však výjimečné situace, které se mohou stát, ale nemusejí.

Z grantu bude hostitelská organizace hradit většinu tvých cestovních výdajů, tvoje ubytování, stravování, jazykový kurz, budeš také dostávat kapesné. Po dobu vykonávání EDS v zahraničí budeš mít hrazené i zdravotní pojištění.

Příprava na EDS

Až bude tvůj projekt schválen, pozve tě Národní agentura na **předodjezdové školení**, kde se seznámíš s dalšími dobrovolníky, kteří vyjíždějí do zahraničí, i s těmi, kteří se již vrátili a mohou se podělit o své zkušenosti. Zde se také dozvíš vše, co ještě potřebuješ před cestou vědět. Součástí tvých EDS aktivit v hostitelské organizaci bude také **popříjezdové školení a hodnotící setkání**, kde se opět setkáš s dalšími EDS dobrovolníky.

Certifikát Youthpass

Každý EDS dobrovolník má právo získat certifikát Youthpass, kterým může doložit kompetence, jež během svého EDS projektu získal. Tento certifikát pak můžeš přiložit k životopisu a využít ho např. při pracovním pohovoru. Více informací najdeš na stránkách **www.youthpass.eu**.

Více informací o Evropské dobrovolné službě nalezneš na:
www.naerasmusplus.cz/cz/mobilita-osob-mladez.

9. Jak zaznamenat dobrovolnickou práci, aby ji zaměstnavatelé vzali v úvahu? Do dokumentů Europassu

Při dobrovolnické činnosti získáš zkušenosti, znalosti a dovednosti, které se ti budou hodit např. při hledání práce nebo brigády. Zaměstnavatelé přihlížejí i ke zkušenostem, které získáš při dobrovolné či neplacené práci. Uvedením dobrovolnické praxe tak můžeš zvýšit své šance najít práci nebo brigádu. K tomu je potřeba praxi a dovednosti prokázat a zaznamenat. Využít můžeš Europass – životopis a k němu přiložit certifikát o výkonu dobrovolnické služby nebo doklad o absolvované stáži (Europass – mobilita dobrovolnictví).

Obrázek 1: Co o tobě dobrovolnictví napoví zaměstnavatelům?

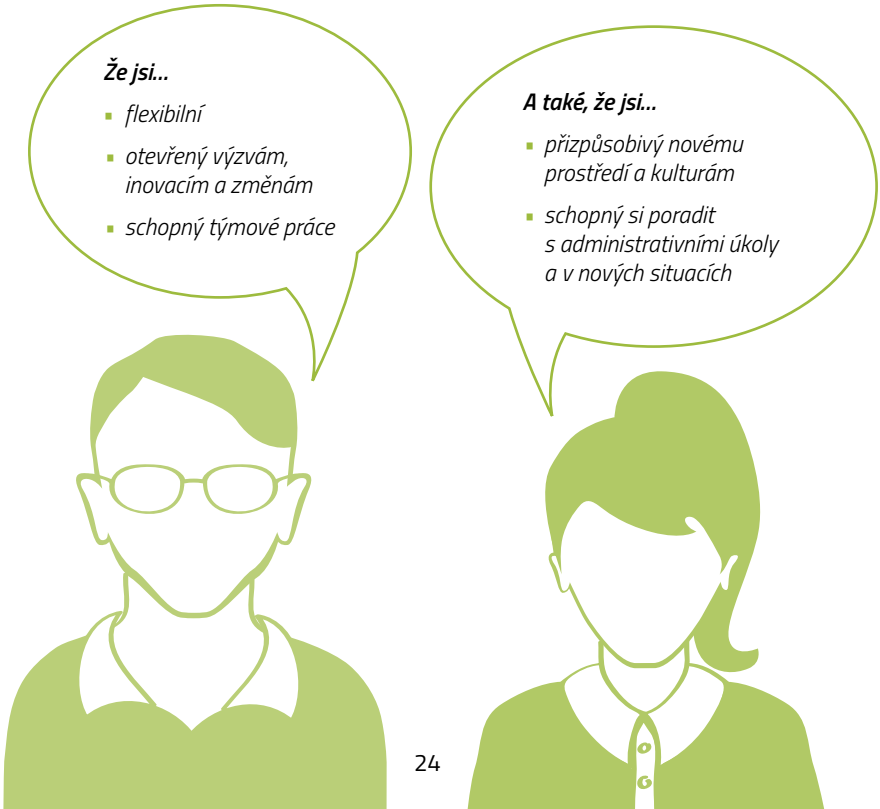

V **Europass – životopisu** (www.europass.cz) si pracovní dobrovolnickou činnost zaznamenej do sekce Pracovní zkušenosti. Tam uveď, jakou pozici jsi zastával, v jaké organizaci, co jsi měl při dobrovolnické práci na starosti, jaké byly tvé úkoly a v jakém oboru nebo sektoru tato práce byla (např. sociální služby, zdravotnictví). Příklad vyplnění najdeš na obrázku 2.

Obrázek 2: Příklad vyplnění dobrovolnické práce v životopisu

1. 4. 2014–20. 6. 2014	***Koordinátorka mimoškolních aktivit pro děti***
	Volunteers for Peace, Athény (Řecko)
	Péče o rodiny s nižšími příjmy, zajištění odpoledního programu pro děti (vymýšlení vzdělávací činnosti, arteterapie, pomoc s úkoly)
	Obor nebo sektor *Sociální služby*

Vše, co se při dobrovolnické činnosti naučíš, si můžeš zaznamenat do sekce Osobní dovednosti. Může jít o komunikační, organizační, odborné nebo třeba umělecké schopnosti a dovednosti. Příklad vyplnění dovedností získaných při dobrovolnictví najdeš na obrázku 3.

Obrázek 3: Příklad osobních dovedností získaných při dobrovolnické činnosti uvedených v životopisu

Komunikační dovednosti	▪ *výborné komunikační dovednosti získané komunikací s partnery mezinárodních dobrovolnických projektů* ▪ *vynikající dovednost komunikovat s dětmi od 6 do 15 let díky dlouhodobé dobrovolnické práci při DDM Olomouc*
Organizační/manažerské dovednosti	▪ *velmi dobré organizační dovednosti získané díky organizování sportovních závodů* ▪ *dobrou schopnost koordinovat a motivovat tým jsem získala při plánování nezávislých hudebních festivalů*
Odborné dovednosti	▪ *výborná znalost prostředí charity (vnitřních procesů, předpisů atd.) díky několikaletému dobrovolnickému působení v organizaci*
Počítačové dovednosti	▪ *výborná znalost softwarů pro úpravu fotografií, videí a tvorbu grafiky díky spolupráci na propagaci neziskové organizace*

Pokud si nevíš rady, jak své znalosti a dovednosti v životopisu formulovat, může ti pomoci online slovník dovedností a kompetencí DISCO, zdarma dostupný na **http://disco-tools.eu/disco2_portal/**. Zde si nejprve zvol jazyk pomocí vlajky vpravo nahoře a poté vybírej z nabízených variant dovedností a kompetencí pomocí zakliknutí +/– u uvedených možností. Najdeš zde široký výběr dovedností – manažerské a organizační, osobní, jazykové, počítačové, společenské, umělecké atd.

Každý, kdo absolvoval národní nebo mezinárodní dobrovolnickou stáž či praxi, si může zažádat o vystavení **Europass – mobility dobrovolnictví**. Europass – mobilita dobrovolnictví je dokument, který potvrzuje tvé zkušenosti získané dobrovolnickou prací u nás nebo v zahraničí a informuje potenciálního zaměstnavatele o tvých kompetencích. Je zde zaznamenána délka stáže či praxe, náplň vykonávané činnosti a všechny pracovní, organizační, jazykové, sociální nebo počítačové schopnosti a dovednosti, které jsi na stáži získal nebo zdokonalil.

Dokument ti vyplní organizace, která tě na stáž vyslala (např. nevládní organizace, agentura), nebo organizace, u které jsi na stáži byl (firma, nevládní organizace apod.), případně obě. Například se zástupci Evropské dobrovolné služby se můžeš na začátku své dobrovolné služby dohodnout na tom, jaké kompetence bys chtěl rozvíjet a jak. Během své stáže se můžeš pravidelně scházet se svým mentorem, abyste zhodnotili, jak se ti daří tyto cíle naplňovat. To ti pomůže se průběžně zlepšovat, a na konci stáže si tak budeš vědom toho, jaké kompetence jsi získal či rozvinul. Tento postup může pomoci i organizaci při vyplňování Europass – mobility dobrovolnictví.

Europass – mobilitu dobrovolnictví je možné vydávat v jakémkoliv jazyce zemí EU a lze ji vydat i zpětně. Informace o postupu při vydávání dokumentu najdeš na **www.europass.cz/mobilita/europass-mobilita-pro-dobrovolniky**.

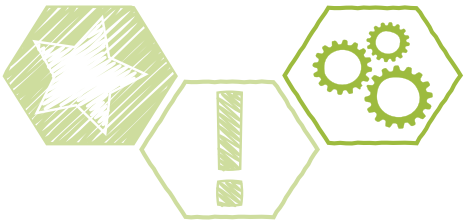

Obrázek 4: Příklad vyplněného dokumentu Europass – mobilita dobrovolnictví – stáž v Rakousku organizovaná Českým červeným křížem

Vysílající partner (nepovinné, lze vypustit)

NÁZEV A ADRESA

Český červený kříž, Ústřední krizový tým
Rozdělovská 2467/63
169 00 Praha 6
Česká republika

EL. PODPIS

PŘÍJMENÍ A JMÉNO REFERENČNÍ OSOBY/MENTORA

Josef Kříž

TELEFON

+420 777 531 244

TITUL/FUNKCE

Velitel humanitární jednotky

E-MAIL

josef.kriz@czrcross.com

Přijímající partner

NÁZEV A ADRESA *

Österreichisches Rotes Kreuz, Landesverband Wien
Nottendorfer Gasse 21
1030 Wien
Österreich

EL. PODPIS

PŘÍJMENÍ A JMÉNO REFERENČNÍ OSOBY/MENTORA *

Alexander Kreuz

TELEFON

+43 922 355 889

TITUL/FUNKCE

Velitel uprchlického centra

E-MAIL

alex.kreuz@aurcross.com

VYKONÁVANÉ ČINNOSTI/ÚKOLY *

Výkon činnosti humanitární jednotky v uprchlickém centru Stadthalle, Red Cross Vienna:
celková péče o uprchlíky, koordinace dobrovolníků, poskytování péče dětem, psychosociální podpora v angličtině

ODBORNÉ ZKUŠENOSTI A DOVEDNOSTI

Evidence ubytovaných,
vedení ubytovací knihy a identifikačních pásek,
kompletace informační tabule,
monitoring situace v uprchlickém centru a rozhovory s ubytovanými pro zjištění jejich potřeb,
pravidelné objednávání snídaní, obědů a večeří (24 hodin předem),
organizace dobrovolníků mimo ČK k aktivitám pro ubytované děti, příprava programu, moderování programu,
psychosociální podpora v anglickém jazyce, rozhovory s ubytovanými, podávání informací, zajišťování potřeb,
zprostředkování kontaktu

JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI

Rozvoj komunikace v anglickém (úroveň B2) a německém jazyce (úroveň A2), rozvoj plynulosti projevu s odbornou slovní zásobou:
zápis příchozích, komunikace s ubytovanými, zjišťování jejich potřeb, podpora, poskytování informací, zprostředkování kontaktů
komunikace s dobrovolníky, jejich koordinace, moderování programu
komunikace s kolegy z Wiener Rotes Kreuz, vytváření časového harmonogramu, komunikace s poskytovateli dalších služeb

Obrázek 5: Příklad vyplněného dokumentu Europass – mobilita dobrovolnictví – příprava a organizace skautského tábora v ČR

Přijímající partner

NÁZEV A ADRESA *

Junák - český skaut, z.s.
Středisko Plamínek
U Potůčku 12
Brno 9, Česká republika

PODPIS/EL. PODPIS

PŘÍJMENÍ A JMÉNO REFERENČNÍ OSOBY/MENTORA *

Jan Novák

TELEFON

777 666 555

TITUL/FUNKCE

Vedoucí oddílu

E-MAIL*

jannovak@plaminek.cz

Název dobrovolnické aktivity:

Příprava a organizace skautského tábora

CÍL AKTIVIT *

- Příprava a organizace skautského letního tábora
- Vedení skautského tábora (15 dnů)

DOBA TRVÁNÍ MOBLITY *

OD: 01 03 2017 (dd mm yyyy)

DO: 05 08 2017 (dd mm yyyy)

DÉLKA MOBILITY

Pět měsíců

ODBORNÉ ZKUŠENOSTI A DOVEDNOSTI

Praxe v pedagogice volného času
Prohloubení zkušeností z vůdcovského kurzu

POČÍTAČOVÉ DOVEDNOSTI

Tvorba přihlášek a evidence přihlášených

ORGANIZAČNÍ/MANAŽERSKÉ DOVEDNOSTI

Plánování času a harmonogramu denních povinností pro každého vedoucího na tábore, rozdělování úkolů
Předběžná příprava táborových programů a dobrý time-management pro rozvrhnutí příprav během posledního školního čtvrtletí
Příprava dokladů pro závěrečné vyúčtování

KOMUNIKAČNÍ A SOCIÁLNÍ DOVEDNOSTI

Komunikace s rodiči dětí, zasílání informací o táboře, informací o vyplnění přihlášek, odpovídání na případné dotazy
Komunikace s vedoucími z našeho či druhého oddílu – hledání kompromisů, přijímání návrhů a názorů
Komunikace s personálem tábořiště (kuchařem, zdravotníkem) o náhlých změnách, zajištění průběžné komunikace
Řešení případných krizových situací (zranění, dlouhotrvající déšť, epidemie)
Komunikace s hygienickou kontrolou při kontrole tábořiště, komunikace se složkami IZS, které jsou během tábora připraveny zasáhnout v případě nouze

10. Další možnosti dobrovolnicví

INEX – sdružení dobrovolných aktivit – Program GLEN
→ www.inexsda.cz/cs/projekt/glen
Program GLEN (Global Education Network of Young Europeans) je roční program globálního učení, jehož součástí je tříměsíční dobrovolnická stáž v neziskové organizaci v Africe, Asii nebo Latinské Americe. Do programu se může přihlásit každý zájemce ve věku 21 až 30 let, který se chce podílet na rozvojovém projektu. Na každém projektu GLEN spolupracuje vždy dvojice nebo trojice účastníků složená z 1 či 2 německých dobrovolníků a jednoho dobrovolníka z České republiky. Po návratu se dobrovolník podílí na dalších projektech rozvojového vzdělávání.

TANDEM – Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže – Německé dobrovolnické programy → www.ahoj.info/volunteering
Program Dobrovolný rok je určen pro mladé ve věku 18 až 26 let a trvá zpravidla 12 měsíců. Obvykle začíná 1. září. Program má v současné době 6 variant: Dobrovolný sociální rok, Dobrovolný ekologický rok, Dobrovolný sociální rok v kultuře, Dobrovolný rok v památkové péči, Dobrovolný sociální rok ve sportu a Dobrovolný sociální rok v politickém životě. Dobrovolník, který se do programu zapojí, dostává kapesné, účastní se odborných seminářů a má hrazeno zdravotní a sociální pojištění.

United Nations Volunteers (Dobrovolníci OSN)
→ www.unv.org → www.polytechna.eu/narodni_kontaktni_misto
Dobrovolníkem OSN se může stát každý zájemce starší 25 let, který má znalost alespoň jednoho světového jazyka a má alespoň 2 roky praxe po ukončení studia. Důležitá je také připravenost pro krátkodobé pobyty a práci v obtížných životních i pracovních podmínkách. Zájemci se musejí zaregistrovat do OSN databáze a jsou individuálně oslovováni s konkrétními nabídkami projektů a misí.

OnlineVolunteering
Můžeš se též zapojit do dobrovolnictví po internetu (www.onlinevolunteering.org), které koordinuje UNV OnlineVolunteering Service. Jedná se o spolupráci neziskových rozvojových organizací a individuálních dobrovolníků přes internet.

Festivaly/karnevaly a sportovní akce
→ www.icmprostejov.cz/zcestuj-evropu-jinak-dobrovolnictvi
Další možností, kde se zapojit jako dobrovolník, jsou festivaly, karnevaly nebo sportovní akce. Dobrovolníci zajišťují hladký průběh těchto akcí – ukazují návštěvníkům/sportovcům cestu, zajišťují provoz úschovny zavazadel, povzbuzují na trati, informují o programu, zajišťují vstup do sálu, asistují hasičským a lékařským jednotkám nebo dohlížejí na kyvadlovou dopravu. Pokud máš svůj oblíbený sport, sleduj oficiální stránky národních i mezinárodních šampionátů a závodů. Pokud rád jezdíš na hudební nebo filmové festivaly, sleduj jejich oficiální stránky, kde se dříve či později objeví výzva pro ty, kteří se chtějí podílet na jejich organizaci jako dobrovolníci.

Samostatné hledání dobrovolnického projektu
Účast v dobrovolnickém projektu si můžeš zajistit i sám bez prostřednictví české vysílající organizace nebo agentury. Stačí si vyhledat vhodný program s pomocí některé z následujících databází a oslovit vybranou organizaci:

→ www.idealist.org – adresář neziskových organizací v 165 zemích světa a vyhledávač dobrovolnických příležitostí v zahraničí.

→ www.sci.ngo – mezinárodní organizace Service Civil International, koordinující dobrovolnické projekty po celém světě (databáze workcampů i dlouhodobých projektů).

→ www.vfp.org – nezisková organizace Volunteers for Peace, která na svých stránkách nabízí místa v dobrovolnických projektech po celém světě.

→ www.wearebamboo.com – nabídky dobrovolnických komunitních projektů v 19 různých zemích v Africe, Asii, Jižní Americe a Oceánii.

→ www.goabroad.com – vyhledávač (nejen) dobrovolnických programů a příležitostí v zahraničí.

11. Zajímavé odkazy

Dobrovolnictví v ČR

- **www.hest.cz** – Hestia – Národní dobrovolnické centrum, které vede programy a projekty v oblasti dobrovolnictví, podporuje rozvoj a koordinuje činnost regionálních dobrovolnických center a programů.
- **www.dobrovolnik.cz** – informační portál o dobrovolnictví v ČR – články, odkazy, legislativa; součástí portálu je také databáze dobrovolnických příležitostí (**www.dobrovolnik.cz/prilezitosti**).
- **www.mvcr.cz** – webové stránky Ministerstva vnitra ČR (sekce Služby pro veřejnost – Dobrovolnická služba).
- **www.eurodesk.cz** – webové stránky evropské informační sítě pro mládež Eurodesk (sekce Dobrovolnictví).
- **www.nicm.cz** – webové stránky Národního informačního centra pro mládež (sekce Dobrovolnictví).
- **www.galerie.udrzitelne-mesto.cz** – příklady dobré praxe k tématu dobrovolnictví v databázi Národní sítě Zdravých měst ČR. Databáze poskytuje inspiraci z České republiky i zahraničí.
- **www.umsemumtam.cz** – portál s nabídkou krátkodobých profesionálních dobrovolnických příležitostí.
- **www.chcipomoci.info** – portál, jehož cílem je propojení všech skupin účastníků českého nestátního neziskového sektoru, v rámci všech cílových skupin a jejich potřeb.
- **www.budupomahat.cz** – informace o různých prospěšných a charitativních organizacích zaměřených na pomoc znevýhodněným skupinám obyvatel a burza pomoci, kde se mohou setkat lidé, kteří hledají pomoc, s těmi, co ji nabízejí.
- **www.idobrovolnik.cz** – česká databáze dobrovolníků a dobrovolnických služeb pro uprchlíky.
- **www.72hodin.cz** – každoroční několikadenní dobrovolnický festival, na webu nalezneš inspirativní příklady již proběhlých dobrovolnických aktivit a informace, jak se zapojit.

Dobrovolnictví v zahraničí

- **www.volunteerinternational.org** – praktické informace o dobrovolnictví – rady, jak zvolit správný projekt, připravit se na pobyt, též osobní zážitky dobrovolníků.
- **http://lastminute.eurodesk.eu** – databáze „last minute" dobrovolnických projektů.
- **www.eurodesk.cz** – webové stránky evropské informační sítě pro mládež Eurodesk (sekce Dobrovolnictví).
- **www.nicm.cz** – webové stránky Národního informačního centra pro mládež (sekce Dobrovolnictví v zahraničí).
- **www.naerasmusplus.cz/cz/mobilita-osob-mladez** – podrobné informace o EDS.
- **www.europa.eu/youth/volunteering/evs-organisation** – seznam vysílajících EDS organizací v ČR.
- **www.europa.eu/youth/volunteering/project** – aktuální nabídka EDS projektů, kam se hledají dobrovolníci.
- **www.idealist.org** – adresář neziskových organizací v 165 zemích světa a vyhledávač dobrovolnických příležitostí v zahraničí.
- **www.globalvolunteernetwork.org** – nabídka komunitních dobrovolnických projektů v Asii, Africe, Jižní Americe a Oceánii.
- **www.goabroad.com** – vyhledávač dobrovolnických programů a příležitostí v zahraničí.
- **www.onlinevolunteering.org** – spolupráce neziskových rozvojových organizací a individuálních dobrovolníků přes internet.

12. Adresář organizací

- **Adorea** – dobrovolnické centrum Vsetín → www.adorea.cz
- **Amalthea** – dobrovolnictví v Centru náhradní rodinné péče a dobrovolníci pro ohrožené rodiny → www.amalthea.pardubice.cz
- **Amélie** – psychosociální pomoc pro onkologicky nemocné a jejich blízké v Praze, Olomouci a Středočeském kraji → www.amelie-zs.cz
- **Anabell z.s.** – pomoc a podpora osobám s poruchami příjmu potravy → www.anabell.cz
- **Arkáda** – sociálně psychologické centrum – dobrovolnictví v programu Pět P → www.arkadacentrum.cz
- **Asistence o.p.s.** – pomoc osobám s tělesným a kombinovaným postižením → www.asistence.org
- **Asociace pomáhající lidem s autismem** – APLA Praha, střední Čechy, o.s. → www.praha.apla.cz
- **Brontosauři v Himálajích** → www.brontosaurivhimalajich.cz
- **Nízkoprahové sociální služby** → www.proximasociale.cz
- **Centrom o.s.** – pomoc jednotlivcům a rodinám s dětmi žijícím v sociálně vyloučených, převážně romských, komunitách → www.centrom.cz
- **Centrum pro integraci cizinců** → www.cicpraha.org
- **Česká rada dětí a mládeže** → www.crdm.cz
- **Dobrovolnická centra ADRA v 11 městech po celé ČR** → www.adra.cz/dobrovolnictvi
- **Dobrovolnická centra Charity ČR** → www.charita.cz
- **Dobrovolnické centrum 67 v Brně** → www.dc67.cz
- **Dobrovolnické centrum Kladno** → www.dckladno.cz
- **Dobrovolnické centrum Prachatice – KreBul** → www.krebul.cz/dobrovolnicke-centrum
- **Dobrovolnické centrum Slezské diakonie** → www.slezskadiakonie.cz/projekty/dobrovolnictvi
- **Dobrovolnické centrum Ústí nad Labem** → www.dcul.cz
- **Dobrovolnické centrum ve Fakultní nemocnici v Motole v Praze** → www.dcmotol.cz/cs
- **Duha – sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi** → www.duha.cz, www.trochujinak.cz

- **Ekodomov** → www.ekodomov.cz
- **Fosa o.p.s. – pomoc dospělým lidem s mentálním postižením** → www.fosaops.org
- **Hnutí Brontosaurus** → www.brontosaurus.cz
- **Hodina H** → www.hodinah.cz
- **Hnutí Duha** → www.hnutiduha.cz
- **InBáze** – pomoc migrantům a jejich rodinám → www.inbaze.cz
- **INEX** – sdružení dobrovolných aktivit → www.inexsda.cz
- **Jahoda o.p.s**. – dobrovolnictví v nízkoprahovém klubu pro děti nebo pro mládež, volnočasové aktivity pro mladé, pomoc s přípravou akcí → www.jahoda.cz
- **JIKA** – Olomoucké dobrovolnické centrum → www.jikadobrovol.cz
- **Lékořice** – dobrovolnická centra v pražských nemocnicích → www.lekorice.com/dobrovolnicka-centra
- **Meta o.p.s.** – společnost pro příležitosti mladých migrantů → www.meta-ops.cz
- **Neposeda o.s.** – pomoc rodinám, dospívajícím a komunitě → www.neposeda.org
- **Nová škola o.p.s.** – vzdělávací aktivity pro sociálně znevýhodněné děti a mládež → www.novaskolaops.cz
- **Nová Trojka** – rodinné a kulturní centrum → www.nova-trojka.cz
- **Organizace pro pomoc uprchlíkům** → www.opu.cz
- **Otevřená OKNA, z.ú.** – podpora osob se zdravotním postižením, rodin a seniorů → www.okenko.eu
- **Palaestra** – sdružení pro mimoškolní sportovní aktivity → www.palaestra.ecn.cz
- **P-centrum** – prevence, péče o rodinu s dětmi, poradenství, léčba a doléčování závislostí → www.p-centrum.cz
- **Pohoda o.p.s.** – společnost pro normální život lidí s postižením → www.pohoda-help.cz
- **Poradna pro integraci** → www.p-p-i.cz
- **Poradna pro občanství, občanská a lidská práva** → www.poradna-prava.cz
- **Proxima Sociale o.p.s.** → www.proximasociale.cz
- **Ratolest Brno** – dobrovolnické centrum → www.ratolest.cz/dobrovolnicke-centrum
- **SADBA** – Salesiánská asociace Dona Boska → www.sadba.org
- **Service Civil** – mezinárodní organizace koordinující dobrovolnické projekty po celém světě (databáze workcampů i dlouhodobých projektů) → www.sci.ngo
- **Slunečnice o.s.** – pomoc lidem s mentálním a zdravotním postižením → www.slundecin.org

- **SOZE** – sdružení občanů zabývajících se emigranty → **www.soze.cz**
- **Společnost DUHA, z.ú.** – sociální služby pro osoby s mentálním znevýhodněním – dobrovolnictví v chráněném bydlení → **www.spolecnostduha.cz**
- **Středisko náhradní rodinné péče** → **www.nahradnirodina.cz**
- **Tamjdem** → **www.tamjdem.cz**
- **TANDEM** – Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže → **www.tandem-org.cz**
- **Tmelník ...místo pro mladé** → **www.tmelnik.cz**
- **TOTEM** – regionální dobrovolnické centrum v Plzni → **www.totemplzen.cz**
- **United Nations Volunteers (Dobrovolníci OSN)** – dobrovolnictví v programech OSN a účast na některých misích → **www.unv.org**
- **Volunteers for Peace** – nezisková organizace nabízející místa v dobrovolnických projektech po celém světě → **www.vfp.org**
- **YMCA** – Živá rodina → **www.zr.ymca.cz**
- **YMCA** → **www.ymca.cz**

13. Použitá literatura a seznam dalších zdrojů k tématu dobrovolnictví

Publikace a další materiály

- BERGEROVÁ, Marcela; ČERVENKOVÁ, Renáta. *Obyčejní lidé dělají neobyčejné věci.* Praha: Hestia, 2005.
- BOČEK, Josef; LOCHMAN, Ondřej. *Dobrovolně přes hranice: Praktický návod pro začínající organizace.* Praha, 2012.
- BRUMOVSKÁ, Tereza; SEIDLOVÁ MÁLKOVÁ, Gabriela. *Mentoring: výchova k profesionálnímu dobrovolnictví.* Praha: Portál, 2010.
- *Dobrovolnictví.* Praha: Národní institut dětí a mládeže MŠMT, 2009.
- FRIČ, Pavol; VÁVRA, Martin. *Tři tváře komunitního dobrovolnictví: neformální pomoc, organizovaná práce a virtuální aktivismus.* Praha: Agnes, Hestia, 2012.

- *Helping Yourself by Helping Others: Evropský vzdělávací modul o dobrovolnictví: Manuál pro lektory.* Eurodesk, 2012.
- *Chci být dobrovolníkem (v Olomouckém kraji).* ICM Prostějov, 2014.
- *Jak se zapojit do neformálního vzdělávání mládeže s grantovou podporou programu Erasmus+: Mládež v akci.* Praha: Dům zahraniční spolupráce, 2014.
- KREJSA, Zdeněk. *Průřezová témata. Výchova k dobrovolnictví: příklady dobré praxe.* Praha: Národní institut dětí a mládeže MŠMT, 2012.
- *Průvodce dobrovolnictvím v Jihočeském kraji a v regionu Českokrumlovska.* Český Krumlov: CPDM Český Krumlov, o.p.s., a ICOS Český Krumlov, o.s., 2011.
- ŠIMKOVÁ, Svatava. *Dobrovolníci mění svět: sborník příkladů dobré praxe: Evropský rok dobrovolnictví.* Praha: Národní institut dětí a mládeže MŠMT, 2011.
- TOŠNER, Jiří; SOZANSKÁ, Olga. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích.* Praha: Portál, 2006.
- Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě.
- Zákon č. 86/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů.

Weby

- **www.zapojme.se** – staňte se čestným občanem městečka Dobrovody, zábavný e-learning Vás zasvětí do tajů aktivního občanství (Modul č. 6 – Nemusíme, chceme).
- **www.galerie.udrzitelne-mesto.cz/cz/priklady-dobre-praxe** – příklady dobré praxe (z ČR i zahraničí) v databázi Národní sítě Zdravých měst ČR.

Národní informační centrum pro mládež

Držíš v rukou jednu ze tří publikací, jejichž autorem je Národní informační centrum pro mládež (NICM). Další dvě, Studium v zahraničí a Práce v zahraničí, jsou ke stažení na odkazu **www.nicm.cz/publikace-studium-v-zahranici-a-prace-v-zahranici-volne-ke-staze**. V případě, že máš zájem o jejich tištěnou verzi, zavolej nám nebo napiš.

Nemůžeš najít potřebnou informaci? Nebo jsi jich našel moc a potřebuješ se v nich zorientovat? Nenašel jsi na internetu to, co jsi potřeboval? Kamarádi taky nevědí? Obrať se na nás – zdarma ti poradíme, pomůžeme a nasměrujeme tě k odborníkům.

Najdeš nás:

Na Poříčí 1035/4, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 850 860
Web: **www.nicm.cz**
E-mail: info@nicm.cz
FB: **www.facebook.com/narodniinformacnicentrumpromladez**

Naše služby:

- **Bezplatné informace – neboj se, zeptej se**
  Získej informace z oblastí, které tě zajímají. Pošli dotaz e-mailem, zatelefonuj nebo přijď osobně.
- **Besedy, přednášky, workshopy – vzdělávej se, rozvíjej se**
  U nás nebo u tebe ve škole o studiu, práci a cestování.
- **Openspace – buď kreativní, dej o sobě vědět**
  Prostor pro tebe a tvé kamarády. Uspořádej u nás besedu, výstavu nebo promítání.
- **Mixér / střižna hudby a filmu – sestříhej si video, namixuj hudbu**
  Nemáš doma potřebný software? U nás ho využiješ zdarma!
- **Prodej slevových karet – využij slevy a výhody**
  Přijď si k nám pro slevové průkazy ISIC, ITIC a ISIC Scholar.
- **Internet, tisk, kopírování**
  Internet pro studenty zdarma, tisk a kopírování výhodně.
- **INFOlisty**
  Pravidelně zasílaný newsletter s nejzajímavějšími informacemi.

Zeptej se nás na cokoli! Poradíme, pomůžeme, vyslechneme.

Informační síť pro mládež

Informační síť pro mládež v ČR tvoří více než 40 informačních center pro mládež (ICM). Pracovníci ICM pomáhají mladým lidem nalézt odpovědi na jejich otázky z oblasti vzdělávání, práce, cestování, volného času, prevence rizikového chování, občana a společnosti, mládeže v EU aj.

Informace jsou poskytovány zdarma, diskrétně a anonymně a podle zásad Evropské charty informací pro mládež. ICM jsou důležitými informačními body v obrovském moři informací.

Informace o jednotlivých ICM nalezneš na společném webu ICM **www.ismcr.cz**.

Informační síť pro mládež v ČR je součástí evropské sítě informačních center pro mládež, kterou zastřešuje Evropská informační a poradenská kancelář (ERYICA).

Koordinátorem Informační sítě pro mládež v ČR je Národní informační centrum pro mládež (**www.nicm.cz**), oddělení Národního ústavu pro vzdělávání (**www.nuv.cz**).

Společnými produkty informační sítě pro mládež jsou:

- **Remix** / Elektronický časopis psaný mladými pro mladé – **http://remix.nicm.cz**.
- **Mobilní aplikace „Íčko v kapse“** / Aplikace ti pomůže s orientací v oblastech: Studium v ČR a v zahraničí – Práce v ČR a zahraničí – Dobrovolnictví – Potřebuji zařídit – Krizové situace. Ke stažení na **http://bit.ly/148SasR**.
- **Publikace volně ke stažení na webu NICM – www.nicm.cz**
  - Studium v zahraničí
  - Práce v zahraničí
  - Dobrovolnictví
  - Co ti brání v podnikání?
  - ICM v EU

Chceš založit ICM ve vašem městě? Chceš se stát součástí ISM v ČR? Kontaktuj NICM:
Tel.: +420 221 850 860
Web: **www.nicm.cz**
E-mail: info@nicm.cz,

Eurodesk

Eurodesk je evropská informační síť, která působí ve 34 evropských zemích. Umožňuje mladým lidem a pracovníkům s mládeží snadný a rychlý přístup k evropským informacím. Máš-li zájem v zahraničí studovat, pracovat nebo se stát dobrovolníkem, neváhej a kontaktuj nás, pomůžeme ti najít informace a možnosti přesně pro tebe.

Kde naše informace najdeš:

- Česká internetová stránka Eurodesku: **www.eurodesk.cz**
- Evropský portál pro mládež: **http://europa.eu/youth/**
- Tištěný bulletin Mozaika: distribuován zdarma po celé ČR, objednej si ho na: **www.eurodesk.cz/bulletin-mozaika**
- Facebook: **www.facebook.com/EurodeskCZ**

Jakékoli dotazy zodpovíme rádi také e-mailem, telefonicky i osobně:

Dům zahraniční spolupráce
EURODESK
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 850 923
E-mail: info@eurodesk.cz

Europass

Europass nabízí zdarma dokumenty, pomocí kterých ukážeš, co umíš, a které využiješ při hledání práce či studia doma i v zahraničí:

- Životopis
- Motivační dopis
- Dodatek k osvědčení
- Dodatek k diplomu
- Mobilita

Životopis a motivační dopis si můžeš vyplnit online na **www.europass.cz**.

Dodatek k osvědčení získáš po ukončení středního vzdělávání ve své škole nebo si o něj můžeš zažádat na **https://edo.europass.cz**.

Doklad o stáži či dobrovolnické zkušenosti (mobilita) ti vydá organizace, která tě na stáž vyslala, nebo organizace, u které jsi na stáži byl/a.

Další informace o dokumentech Europassu a pomoc s jejich získáním či vyplněním nabízí:

Národní centrum Europass
Klientské centrum

Tel.: +420 274 022 342
Web: **www.europass.cz**
E-mail: europass@nuv.cz

Dobrovolnictví
Obsah a grafika © Tým Národního informačního centra pro mládež, 2017
Grafická úprava a zlom © Zdeněk Kalenský, 2017
Vydal Národní ústav pro vzdělávání, www.nuv.cz
Tisk: Společnost ASTRON studio CZ, a. s.
5., aktualizované vydání, Praha 2017
ISBN 978-80-7481-197-5

Informace byly čerpány ze zdrojů uvedených v publikaci.

ISBN 978-80-7481-197-5